

GS Beslisdocument: Besluitvorming GS

GS-Vergaderdatum 10 december 2019	Bespreking Besluitvormend	Vertrouwelijk Nee
Akkoord Concerncontrol Akkoord	Urgent Nee	Case/documentnummer C2254409/4605735
Programma Uitnodigend Groen		Portefeuillehouder de heer H.J. Grashoff
Opdrachtgever/Programmamanager de heer H.J. van Herk		Telefoon/email (073) 681 29 61 hvherk@brabant.nl
Opdrachtnemer mevrouw A.J.G. Breeuwer		Telefoon/email (073) 681 28 67 abreeuwer@brabant.nl
Onderwerp Vrijstelling Wet natuurbescherming voor N2000-maatregelen en aanverwante maatregelen		

Voorstel

1. Bevestigen dat de vrijstelling van de vergunningplicht Wet natuurbescherming geldt voor alle Natura 2000-instandhoudingsmaatregelen, ook als die nog niet opgenomen zijn in een Natura 2000-beheerplan.
2. De vrijstelling van de vergunningplicht Wet natuurbescherming toe te passen op alle maatregelen die noodzakelijk zijn om de herstelmaatregelen te kunnen uitvoeren, dan wel om de gevolgen van de herstelmaatregelen te beperken of ongedaan te maken.
3. Maatregelen die in onmiddellijke samenhang met herstelmaatregelen worden uitgevoerd, per situatie aan GS voor te leggen om te bepalen of hiervoor een Wnb-vergunning moet worden aangevraagd.

Tekst Openbare Besluitenlijst

De Raad van State heeft bij haar uitspraak van 29 mei 2019 aangegeven dat er onverkort doorgegaan moet worden met alle natuurherstelmaatregelen in Nederland. Dit is ook overgenomen in het advies van de commissie Remkes. Gedeputeerde Staten bevestigen dat voor alle Natura 2000-Instandhoudingsmaatregelen geldt dat ze vrijgesteld zijn van de verplichting van een vergunning op basis van de Wet natuurbescherming. Dit geldt ook voor dergelijke maatregelen die nog niet zijn opgenomen in een Natura 2000-beheerplan.

Naam woordvoerder: Jacqueline Hermans

Aanleiding en doel

Op 29 mei 2019 heeft de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State uitspraak gedaan inzake het Programma Aanpak Stikstof (PAS). De uitspraak heeft als gevolg dat het PAS niet meer als basis voor toestemming van activiteiten mag worden gebruikt. De drempelwaarde voor de uitstoot van stikstof is hiermee ook vervallen. Dit blijkt in de praktijk onduidelijkheid op te leveren voor de uitvoering van Natura 2000-herstelmaatregelen die (tijdelijk) extra stikstof depositie veroorzaken in de aanlegfase.

Voor Natura 2000-instandhoudingsmaatregelen die genoemd zijn in Natura 2000-beheerplannen geldt géén Wnb vergunningplicht. Als een maatregel echter niet specifiek is genoemd in het Natura

2000-beheerplan én er stikstofuitstoot in de aanlegfase is, is het nu niet mogelijk voor de Omgevingsdienst Brabant Noord om hier vergunning voor te verlenen.

In Den Haag wordt de Spoedwet aanpak Stikstof voorbereid. De Spoedwet geeft een verdere duiding van de vrijstellingsmogelijkheden voor natuurherstelmaatregelen. In de toelichting bij dit wetsvoorstel staat het volgende: "De vergunningplicht geldt ... niet voor een project dat direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van een Natura 2000-gebied. Dat soort projecten kunnen op grond van de voorgestelde wijziging in de toekomst dus zonder vergunning worden uitgevoerd, ook als zij voor bepaalde natuurwaarden in het gebied een zekere verslechtering van de kwaliteit kunnen veroorzaken."

De duiding in de Spoedwet is nog globaal (project dat verband houdt met of nodig is voor...) Met dit dossier geven GS nadere toelichting bij de kaders voor toetsing door de ODBN, zodat duidelijk is voor welke maatregelen de vrijstelling van vergunningplicht geldt.

Argumenten

1.1 Vrijstelling is mogelijk conform artikel 2.7 en 2.9 Wnb

Van de vergunningplicht Wnb kan vrijstelling worden gegeven, hetgeen met de artikelen 2.7 en 2.9 van de Wnb ook gebeurt voor maatregelen die in een Natura 2000-beheerplan zijn opgenomen. Als gevolg van nadere uitwerking of voortschrijdend inzicht ontstaan er nieuwe instandhoudingsmaatregelen die niet zijn opgenomen in de huidige Natura 2000-beheerplannen. Voor de ODBN is het onduidelijk of voor deze maatregelen een vergunning nodig is. Met dit besluit bevestigen GS dat de vrijstelling geldt voor alle Natura 2000-instandhoudingsmaatregelen.

1.2 Mogelijke negatieve effecten op natuurwaarden kunnen worden voorkomen

In artikel 3.31, eerste lid van de Wnb is vastgelegd dat gewerkt moet worden volgens door Onze Minister goedgekeurde ecologische gedragscodes. Daarnaast dient de uitvoerende partij, bij de aanbesteding van de werkzaamheden, het gebruik van methoden en technieken die de emissie van stikstof zoveel als redelijkerwijs mogelijk beperken, als criterium te hanteren.

1.3 Door de provincie zal worden getoetst of een nieuwe maatregel een Natura 2000-instandhoudingsmaatregel is

In afstemming met de ODBN wordt een werkinstructie opgesteld waarin wordt vastgelegd hoe gehandeld wordt door provincie en ODBN met betrekking tot het uitvoeren van projecten met Natura 2000-maatregelen. Als een initiatiefnemer een instandhoudingsmaatregel wil uitvoeren die nog niet in het Natura 2000-beheerplan staat, zal de gebiedsecoloog beoordelen of dit een instandhoudingsmaatregel is en of significante negatieve effecten zijn uit te sluiten.

1.4 Versnelling en intensivering van uitvoering van natuurherstelmaatregelen is nodig en gevraagd

De urgentie van het treffen van de instandhoudingsmaatregelen is alleen maar toegenomen met de huidige stikstofproblematiek.

2.1 Dergelijke maatregelen zijn impliciet onderdeel van de instandhoudingsmaatregelen

Bepaalde instandhoudingsmaatregelen kunnen uitsluitend worden gerealiseerd als rechtstreeks hieraan gekoppelde maatregelen ook uitgevoerd worden. Een voorbeeld is het project Aanpassen Waterhuishouding Waalwijk (AWW). De aanpassing van de waterhuishouding is nodig om het hydrologisch systeem in de Westelijke Langstraat te kunnen herstellen.

Een ander voorbeeld zijn mitigerende maatregelen die nodig zijn om negatieve effecten voor omwonenden te voorkomen, zoals bijvoorbeeld door het aanleggen van drainage of het ophogen van grond.

2.2 Mogelijke negatieve effecten op natuurwaarden kunnen worden voorkomen

In artikel 3.31, eerste lid van de Wnb is vastgelegd dat gewerkt moet worden volgens door Onze Minister goedgekeurde ecologische gedragscodes. Daarnaast dient de uitvoerende partij bij de

aanbesteding van de werkzaamheden het gebruik van methoden en technieken die de emissie van stikstof zoveel als redelijkerwijs mogelijk beperken, als criterium te hanteren.

2.3 Door de provincie zal worden getoetst of een maatregel noodzakelijk is voor het uitvoeren van een Natura 2000-instandhoudingsmaatregel

In afstemming met de ODBN wordt een werkinstructie opgesteld waarin wordt vastgelegd hoe gehandeld wordt door provincie en ODBN met betrekking tot het uitvoeren van projecten met Natura 2000-maatregelen. De gebiedsecoloog zal beoordelen of alle maatregelen in het project nodig zijn voor de uitvoering van een Natura 2000-instandhoudingsmaatregel is en of significante negatieve effecten zijn uit te sluiten.

3.1 In projecten waarbij maatregelen worden uitgevoerd die niet direct noodzakelijk zijn voor de uitvoering van Natura 2000 herstelmaatregelen, kan GS een risicoafweging maken mbt het vrijstellen van de Wnb

In afstemming met de ODBN wordt een werkinstructie opgesteld waarin wordt vastgelegd hoe gehandeld wordt door provincie en ODBN met betrekking tot het uitvoeren van projecten met Natura 2000-maatregelen. Indien de gebiedsecoloog van oordeel is dat er ook andere maatregelen in het project worden uitgevoerd die niet direct noodzakelijk zijn voor de instandhoudingsmaatregelen, zal de situatie aan GS worden voorgelegd. GS maakt per geval de afweging of de maatregel onder de vrijstelling Wnb valt. Indien dit niet het geval is, dient voor deze maatregelen een aparte vergunning te worden aangevraagd. Uiteraard kan de initiatiefnemer ook vooraf de keuze maken om voor deze overige maatregelen een vergunningaanvraag te doen.

3.2 Als de uitgangspunten van gebiedsgericht en integraal werken worden gevolgd, houdt dat in dat ook andere maatregelen ten behoeve van andere doelen worden uitgevoerd

Als voor deze andere maatregelen wel een Wnb-vergunning moet worden aangevraagd, levert dit vertraging op voor de uitvoering van het project. Als de Wnb-vergunning niet verleend wordt, kan het project niet als geheel worden uitgevoerd. Uitvoering van instandhoudingsmaatregelen vindt vaak plaats binnen een integraal gebiedsplan. Met deze plannen wordt ook invulling gegeven aan overige gebiedsopgaven als waterberging, kavelverbetering, aanleg van recreatieve voorzieningen, etc. Maatregelen ten behoeve van deze doelen dragen veelal bij aan het verkrijgen van draagvlak voor de uitvoer van de natuurherstelmaatregelen. Als deze maatregelen niet of later uitgevoerd worden, kan de samenwerkingsbereidheid en het draagvlak van partners en omgeving afnemen.

3.3 Het is efficiënter en beter voor de natuur om werkzaamheden in één keer uit te voeren

Als de samenhangende maatregelen op een later moment worden uitgevoerd dan de instandhoudingsmaatregelen, geeft dit extra kosten en verstoring. Door 'werk met werk' te maken kan bespaard worden op de kosten van uitvoering. Ook wordt extra verstoring van de huidige natuurwaarden door onder andere geluid en stikstofdepositie voorkomen door werkzaamheden in één werk uit te voeren.

3.4 Mogelijke negatieve effecten op natuurwaarden kunnen worden voorkomen

In artikel 3.31, eerste lid van de Wnb is vastgelegd dat gewerkt moet worden volgens door Onze Minister goedgekeurde ecologische gedragscodes. Daarnaast dient de uitvoerende partij bij de aanbesteding van de werkzaamheden het gebruik van methoden en technieken die de emissie van stikstof zoveel als redelijkerwijs mogelijk beperken, als criterium te hanteren.

Kanttekeningen

2.1. Er kan negatieve beeldvorming ontstaan omdat bepaalde maatregelen zonder Wnb vergunning uitgevoerd worden.

Vrijstelling gold ook onder de voormalige PAS, maar kan met de huidige stikstofproblematiek voor de buitenwereld gevoelig liggen, nu andere projecten door de uitspraak van 29 mei jl. stilliggen. De vrijstelling is echter duidelijk alleen bedoeld voor Natura2000-instandhoudingsprojecten.

2.2 Hoe voorkom je dat initiatiefnemers proberen om niet-gerelateerde maatregelen onder de vrijstelling Wnb te brengen

In de werkinstructie die samen met de ODBN wordt opgesteld, komt een duidelijk handelingskader. De provincie beslist of een maatregel een Natura 2000-instandhoudingsmaatregel is, of daar noodzakelijk voor is. Voor overige maatregelen binnen een project beslist GS of de vrijstelling van toepassing is.

2.3 De mogelijkheid bestaat dat belanghebbenden in verweer komen tegen de uitvoering zonder Wnb vergunning

In het geval dat een belanghebbende tegen het plan opkomt, bijvoorbeeld door het indienen van een handhavingsverzoek bij de ODBN, zal de rechtbank een oordeel moeten vormen over de toepassing van de vrijstelling. Er bestaat een klein risico dat dan alsnog een vergunning moet worden aangevraagd waardoor het project vertraging oploopt. Dit risico kan worden beperkt door goede communicatie en het opstellen van goede plannen, zoals projectplannen Waterwet, voorafgaand aan uitvoering.

Bevoegdheid

GS zijn op basis de Wet natuurbescherming bevoegd om nadere toelichting op en invulling aan deze Wet te geven.

Financiën en relatie met begroting

nvt

Risico's en gevolgen

Juridisch:	Zie kanttekeningen Opgesteld in samenwerking met: Henk Capelle en André Speekenbrink van de ODBN.
Financieel:	nvt
Europees:	Met dit besluit geven GS verder uitvoering aan het uitvoeren van de Natura-2000-verplichtingen. Opgesteld in samenwerking met: Henk Capelle
Concerncontrol:	Akkoord Opgesteld in samenwerking met: Mandy van den Berg
Actieve communicatie:	De partijen die de Natura 2000-instandhoudingsmaatregelen uitvoeren worden geïnformeerd over dit besluit. Opgesteld in samenwerking met: Jacqueline Hermans
Urgent	Ja
Bijlage(n):	
Geen	